

MONITORING VLKŮ NA ČESKO-POLSKÉM POMEZÍ

Zpráva z vlčího roku 2025/2026

- MENDELU
- Lesnická
- a dřevařská
- fakulta

Autoři: Miroslav Kutal, Barbora Černá Bolfíková, Ema Cetkovská, Martin Duřa, Šárka Frýbová, Jakub Čejka, Barbora Černá, Jan Drapák, Michal Feller, Jitka Feřtová, Kristýna Chroboková, Jadwiga Jakubiec, Jan Koranda, Karolina Mikslová, František Moupic.

Poděkování mapovatelům: Radim Chrobok, Oliwia Delimata, Alena Fousková, Piotr Getner, Sára Hájková, Marek Janoszek, Weronika Kaczmarczyk, Ondřej Labaš, Marek Litwinowicz, Diana Mańkowska-Jurek, Leona Marčáková, Marcin Miedziak, Michał Szymczak, Kateřina Vránová, Michaela Žabková.

Interreg

Spolufinancováno
Evropskou unií

Česko – Polsko

Tato zpráva vznikla v rámci projektu „Monitoring vlků v česko-polském pohraničí“ (reg. číslo CZ.0000166/011_23/00/11.01.02), který je spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) v rámci programu Interreg Česko – Polsko 2027–2021. Projekt realizuje Hnutí DUHA Šelmy ve spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně a Parkem Narodowym Gór Stołowych se sídlem v Kudowě-Zdroji.

Fotografie: fotopasti Hnutí DUHA Šelmy

Sazba: Jana K. Kudrnová

Vydalo Hnutí DUHA Šelmy, září 2026.

OBSAH

PROČ A JAK MAPUJEME VÝSKYT VLKŮ	4
PROČ JE MONITORING VLKŮ NÁROČNÝ?	5
KDE A KDY?	6
ZPRACOVÁNÍ A ANALÝZA DAT	8
URČENÍ TERITORIA A JEHO VLASTNOSTI	10
PŮVOD A ROZLIŠENÍ JEDINCŮ DLE GENETIKY	12
PŘESNÁ DATA Z GPS OBOJKŮ	12
ČÍM SE VLCI ŽIVÍ?	13
VÝSLEDKY	14
ROZŠÍŘENÍ VLKŮ	14
GENETICKÉ ANALÝZY	17
TELEMETRIE	18
POTRAVNÍ ANALÝZY	19
POZNÁMKY A ZDROJE INFORMACÍ	23

PROČ A JAK MAPUJEME VÝSKYT VLKŮ

Vlci v posledních desetiletích ukázali značnou schopnost přizpůsobit se podmínkám evropské kulturní krajiny; mimo ostrovy trvale žijí ve všech větších zemích Evropy. Jejich postupný návrat však vyvolává diskuze o jejich počtech, vztahu s kopytníky, tedy jejich hlavních kořistí, a k okolnímu prostředí, které již dávno není divočinou. Kolik vlků zde žije, může žít, mohou se uživit i v české krajině, není pro ně již moc „civilizovaná“, chovají se „správně“? Není snadné na všechny otázky najít hned odpověď, ale naším cílem je, aby debaty o vlcích byly založeny na ověřitelných faktech a abychom se

vyhnuli dezinformacím nebo pověrám, které se někdy o vlcích šíří. V této zprávě se pokusíme nastínit, co o vlcích na česko-polském pomezí víme na základě posledního roku intenzivního terénního výzkumu, který je kombinací různých vědeckých přístupů a metod. Na této zprávě se podíleli jak experti organizací, kteří mají s terénním mapováním vlků zkušenosti, tak odborníci z univerzit, kteří provádějí některé specializované laboratorní analýzy, telemetrické sledování a plánují, jak jednotlivé výzkumné metody správně poskládat.

PROČ JE MONITORING VLKŮ NÁROČNÝ?

Vlci, ale i další velké šelmy, mají velké prostorové nároky. Například výzkum českých a rakouských vlků opatřených telemetrickými obojkami zjistil, že se pohybují v průměru na území zhruba 200 km², ale odchylka od průměru je často velká: někteří vlci mají domovské okrsky menší než 100 km², jiní větší než 400 km² [1]. Hlavní metodický problém spočívá v odlišení, zda vlci zmapovaní v různých částech jednoho pohoří jsou ti stejní, nebo už patří do jiné smečky, tedy jiné vlčí rodiny. To je důležité vědět proto, aby nedocházelo ke sčítání stejných jedinců vícekrát.

Protože z fotografií nelze většinou jednoznačně vlky rozeznat od sebe, podobně jako jsme toho schopni třeba u rysů díky unikátnímu skvrnění, hlavním pomocníkem jsou genetické analýzy z trusu, moči nebo srsti, které jednotlivé vlky dokážou odlišit a odhalit také příbuzenské vazby. V kombinaci se stopováním na sněhu a fotopastmi pak můžeme odhadnout i minimální počet vlků v konkrétním vlčím teritoriu.

Sebrat dostatek vzorků a kontrolovat desítky fotopastí samozřejmě vyžaduje značné úsilí. Domovem vlků totiž není jeden les nebo louka za vesnicí, ale celé pohoří nebo jeho část. Při mapování vlků tedy pracujeme s jinými měřítky než např. entomologové nebo ornitologové, kteří se mohou zaměřit na jeden rybník, les, louku nebo třeba jen pár stromů. Každý výzkum zkrátka vyžaduje jiné přístupy a v případě vlků je největší výzvou právě to, jak obsáhnout velký prostor, kde musíme zaznamenat přítomnost velmi mobilních jedinců, kteří většinou žijí skrytým životem. A cílem našeho mapování v tomto projektu není jedno pohoří, ale většina česko-polského pohraničí.

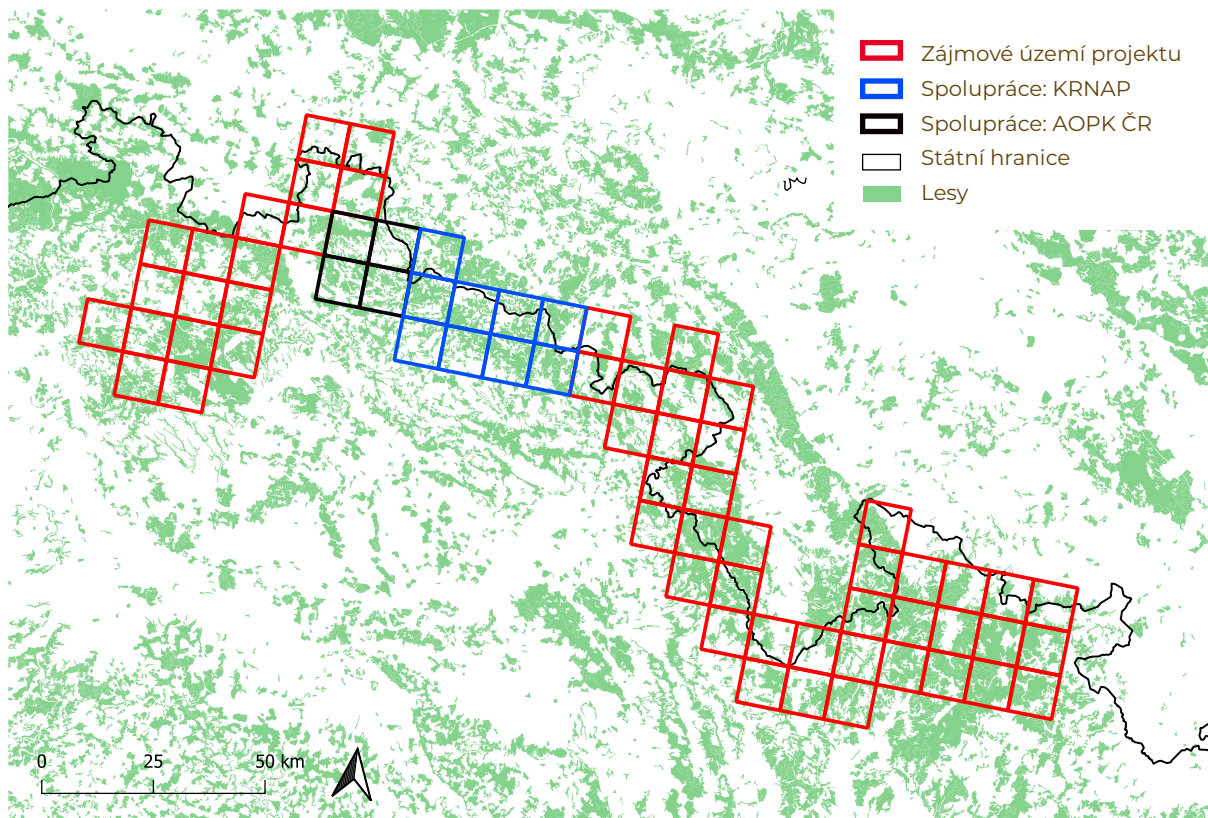

KDE A KDY?

Protože není v našich možnostech pokrýt celé území ČR ani česko-polského pohraničí, předem jsme si definovali území, které jsme schopni reprezentativně obsáhnout, tedy pravidelně ho navštěvovat, hledat pobytové znaky, odebírat vzorky na laboratorní analýzy a umísťovat fotopasti. Na sběru dat se aktivně podíleli všichni projektoví partneři: zaměstnanci a spolupracovníci Hnutí DUHA Šelmy, Mendelovy univerzity v Brně a Parku Narodowego Gór Stołowych. Stanovili jsme si také minimální kritéria pro monitoring ve vybraném

území a pomůckou nám byla mapovací síť European Environmental Agency (EEA) o rozměrech polí 10×10 km (100 km²). Celkově jsme vybrali 57 mapovacích polí od Lužických hor přes Broumovsko, Stolové hory, Orlické hory, až po Jeseníky. Aby území bylo souvislé, domluvili jsme se na spolupráci stejnou metodikou také v území, kde mapování vlků provádí Krkonošský národní park, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (Správa CHKO Jizerské hory), čímž jsme získali souvislé území o velikosti 70 polí (7000 km²).

MAPOVACÍ ČTVERCE (10 X 10 KM) NA ČESKO-POLSKÉM POMEZÍ

Ani toto velké území není realistické mapovat všude stejně, a tak jsme stanovili dvě úrovně intenzity mapování podle toho, zda šlo o území, kde již byl v předchozím roce potvrzen výskyt vlků a také podle ročního období. V zimě je nejvyšší šance najít vzorky využitelné pro genetickou analýzu, které v chladnějším počasí také déle vydrží (DNA se tak rychle nerozkládá), a tak je intenzita v tomto období vyšší.

- Mapovací pole **s vysokou intenzitou** mapování: listopad–duben: 1× za 3 týdny, zbytek roku 1× za 8 týdnů
- Mapovací pole **s nízkou intenzitou** mapování: listopad–duben: 1× za 8 týdnů, zbytek roku 1× za 16 týdnů

V každém 10×10 km poli pak proběhla pochůzka (tzv. mapovací transekt) o délce alespoň 5–10 km, při které jsme sledovali pobytové znaky, odebírali vzorky na genetickou analýzu a kontrolovali fotopasti, které byly

umístěny tak, aby v každém mapovacím poli byla alespoň jedna. Všechno to tvoří základ tzv. neinvazivního monitoringu, kdy mapujeme výskyt vlků bez jejich přímého rušení.

Obzvláště cennou surovinou pro výzkum jsou vlčí exkrementy. Kromě genetické identifikace konkrétního jedince, prověření výskytu případných kříženců se psy a příbuzenské vazby na další vlky je trus po vymytí a vysušení podroben i mikro- a makroskopické analýze, kdy je podle zbytků srsti, úlomků kostí nebo kopýtek určovaná vlčí kořist. Tyto údaje nám pomohou odhalit, čím se vlci v zájmové oblasti živí.

Hodnocení vlčího osídlení je vhodné vztahovat k takzvanému vlčímu roku, což je období od 1.5. do 30.4. následujícího roku. Toto rozdělení odráží reprodukční cyklus vlků, protože vlčata se rodí v našich podmínkách nejčastěji na přelomu dubna a května.

ZPRACOVÁNÍ A ANALÝZA DAT

Velká porce práce představuje ukládání, třídění, ověřování a následná analýza dat. Je třeba ověřit, zda dokumentace všech terénních záznamů je dostatečná a údaj tak splňuje kritérium tzv. klasifikace SCALP (viz BOX na následující stránce), kdy jen ověřitelné, věrohodné (zdokumentované) údaje kategorie č. 1 a 2 jsou využívány pro další analýzy.

Vlci se mohou objevit prakticky kdekoli v naší krajině. Rozdíl však je, zda územím nějaký vlk jen prochází, hledá si vlastní domov, partnera či partnerku, nebo tam žije trvale: tvoří rodičovský pár, obhájí vlastní teritorium nebo pomáhá s výchovou mláďat jako člen smečky. To nám pomáhají odhalit genetické i analýzy, snímky z fotopastí nebo frekvence záznamů o jejich přítomnosti. Pro odlišení charakteru výskytu jsme si proto stanovili tato kritéria:

Ojedinělý výskyt: existuje minimálně 1 potvrzený výskyt C1 nebo C2 v daném roce, ale není zde dostatek dat pro potvrzení tzv. rezidentního výskytu. Jedinec nebo jedinci se zde vyskytovali jen ojediněle při rozptylu nebo se jedná o okrajovou část teritoria;

Rezidentní výskyt: Existují minimálně 3 události C1 (nebo jejich ekvivalenty C2) v časovém rozsahu minimálně 4 měsíců. Kvadrát je součástí teritoria min. jednoho vlka

Výskyt s reprodukcí: Mapovací pole nacházející se ve vzdálenosti do 3,5 km od předpokládaného centra teritoria vlka, kde byla potvrzena reprodukce (kružnice o poloměru 3,5 km má plochu zhruba 38,5 km², což odpovídá průměrné hodnotě 50 % domovského okrsku vlků ve střední Evropě [1]).

KATEGORIZACE VĚROHODNOSTI ÚDAJŮ (SCALP)

C1 (CATEGORY 1)

Nezpochybnitelná, "tvrdá" data o výskytu druhů. Fotografie nebo video vlka přímo nebo z fotopasti, nález mrtvého jedince, genetická analýza vzorku, která nezpochybnitelně potvrdí druhovou příslušnost, nebo údaje z telemetrického obojku.

C2 (CATEGORY 2)

Zdokumentované nálezy pobytových znaků vlků: typický vlčí trus nebo stopní dráha jednoho nebo více jedinců, sledovaná aspoň 1 km na sněhové pokrývce. Jako údaj typu C2 může sloužit i nahrávka hlasových projevů (vytí). V případě úspěšné genetické analýzy vzorku trusu se klasifikace může změnit i na C1.

C3 (CATEGORY 3)

Nedokumentované, tedy neověřitelné pozorování nebo nálezy, případně nedostatečně kvalitní fotografie vlků nebo jejich pobytových znaků, podle kterých nelze druhová identita bezpečně určit. Zkrátka může to být od vlka, ale nemusí. Vědci zpravidla s těmito údaji v analýzách nepracují, ale jsou důležité pro podněcování získání kvalitnějších dat kategorie C1 nebo C2.

Pro hodnocení charakteru výskytu (viz předchozí stránka) platí, že 3 nezávislé údaje C2 mají hodnotu jednoho údaje C1.

URČENÍ TERITORIA A JEHO VLASTNOSTI

Za základní jednotku vlčího výskytu v oblastech trvale osídlených vlky je teritorium, tedy území, které si vlčí pár nebo vlčí rodina (smečka) brání před jinými vlky. Jeho velikost je variabilní s ohledem na úživnost krajiny, její charakter a počet jedinců. Bez telemetrického sledování však nejsme schopni jeho přesnou velikost určit. Pro schématické znázornění proto používáme kružnici o poloměru 8 km (zhruba 200 km²), která reprezentuje průměrnou velikost vlčího teritoria ve střední Evropě (214,3 km²). Podobný přístup k zobrazení teritorií byl použit také v Polsku [3] a v Německu [4].

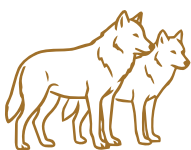

TERITORIUM MŮŽE MÍT JEDNU Z NÁSLEDUJÍCÍCH PODOB:

A. SOLITÉRNÍ (REZIDENTNÍ) JEDINEC

jde o trvalé osídlení teritoria prokazatelně pouze jedním jedincem. Data, která mohou tento status potvrdit musí splňovat podmínky i. a ii., alternativně lze přihlídnout k podmínce iii.:

- i. aktivita trvá ve sledovaném prostoru alespoň v rozsahu 4 měsíců (v jednom vlčím roce)
- ii. aktivita je doložena minimálně 3 nezávislými údaji klasifikovanými jako C1 nebo 9 nezávislými údaji klasifikovanými jako C2 (nebo jejich kombinací, kdy platí, že jeden záznam C1 lze nahradit ekvivalentně třemi záznamy C2)
- iii. zachycen je stejný jedinec jako v předchozím vlčím roce (umožňuje pouze analýza DNA či individuálně unikátní znaky).

B. REZIDENTNÍ PÁR

jde o trvalé osídlení teritoria pouze dvěma jedinci. Data, která mohou tento status potvrdit, musí splňovat výše uvedené podmínky i. a ii. a zároveň existuje zdokumentovaný záznam jednoho z následujících typů:

- i. dvou jedinců na jednom foto/video záznamu, nebo
- ii. prokazatelné stopní dráhy dvou jedinců, nebo
- iii. izolace dvou unikátních genotypů opačného pohlaví.

C. SMEČKA

jde o trvalé osídlení teritoria nejméně třemi jedinci, kdy platí jedna z následujících možností:

- i. jsou splněny podmínky i. a ii. a zároveň existuje prokazatelný záznam stopních drah alespoň tří jedinců, nebo
- ii. jsou splněny podmínky i. nebo ii. a zároveň existuje prokazatelný záznam nejméně tří jedinců na jednom foto/video záznamu, nebo
- iii. jsou izolovány genotypy nejméně dvou unikátních jedinců, kteří jsou si blíže příbuzní (vztah rodič-potomek nebo sourozenec), nebo
- iv. jsou splněny podmínky i. a ii. a zároveň existuje prokazatelný audio záznam rozpoznatelných mláďat (nahrávka hlasového projevu vlčat).

PŮVOD A ROZLIŠENÍ JEDINCŮ DLE GENETIKY

Genetické analýzy nám umožňují potvrdit druhovou identitu, příbuzenské vazby, původ jedinců a míru hybridizace. Technické detaily těchto metod můžete najít v již publikovaných článcích v seznamu literatury, např. [2].

PŘESNÁ DATA Z GPS OBOJKŮ

Telemetrická data z GPS obojků představují nejvyšší zdroj informací o pohybu vlků, které umožňují přesně zjistit, na jak velkém území se vlci pohybují, jaké prostředí upřednostňují a jak dlouho kde tráví čas. V kombinaci s terénní kontrolou shluků (ty značí místa, kde se vlci zdržovali) tak je možné přesněji než z analýz trusu odhadnout podíl hlavních složek vlčí potravy, a navíc i to, jak často vlci loví. Nevýhodou je, že takto kvalitní data můžeme získat jen z omezeného počtu jedinců. Před nasazením obojku je nutné zvíře odchytit do speciálních certifikovaných pastí, sledovaných alarmy a fotopastmi, aby u nich byli výzkumníci i s veterinářem byli během 30–60 minut od odchytu. I když je zásah krátkodobý, vždy představuje pro zvíře určitou míru stresu, telemetrický výzkum proto vyžaduje dobré zdůvodnění a řadu speciálních povolení.

ČÍM SE VLCI ŽIVÍ?

Do vlčího jídelníčku můžeme nahlédnout díky analýze jejich exkrementů. Vlci jsou schopni svou kořist zkonsumovat téměř celou. Ne vše jsou ale schopni strávit. Jejich trus tak obvykle obsahuje převážně srst, dále kosti, kopýtka, zuby, drápy či peří. Právě pomocí těchto nestrávených zbytků potravy jsme schopni určit, co vlk konzumoval.

Vzorky na potravní analýzu, tedy vlčí trus, sbíráme během mapování v průběhu celého roku. Vzorky se zamrazí a čekají na zpracování v laboratoři. Tam jsou promyté přes sítko, tak aby zbyly jen nestrávené zbytky potravy. Ty se vysuší a zváží, abychom mohli později určit množství zkonsumované biomasy. Poté následuje makroskopická analýza. U každého vzorku je určeno množství a zastoupení jednotlivých složek potravy, případně i určené druhy, pokud je to možné, na základě přítomných zbytků. Například prase divoké má velmi

specifické štětiny, díky kterým ho lze determinovat jen makroskopicky. U dalších druhů kořisti je potřeba přejít k mikroskopické analýze, kdy kořist určujeme na základě charakteru střední části chlupu, tzv. meduly.

Problematickými druhy na určení jsou jelenovití (srnec, jelen, daněk), jejichž srst je makroskopicky i mikroskopicky velmi podobná. Pokud je srst hodně poničená průchodem trávicím traktem vlka a v trusu není například kopýtko, podle kterého by se dal druh jelenovitěho rozlišit, označujeme kořist "Neurčený jelenovitý".

Složení potravy lze hodnotit na základě frekvence výskytu jednotlivých složek potravy nebo podle jejich podílu na zkonsumované biomase. V této zprávě bylo složení potravy hodnoceno na základě podílu zkonsumované biomasy jednotlivých složek na celkové zkonsumované biomase.

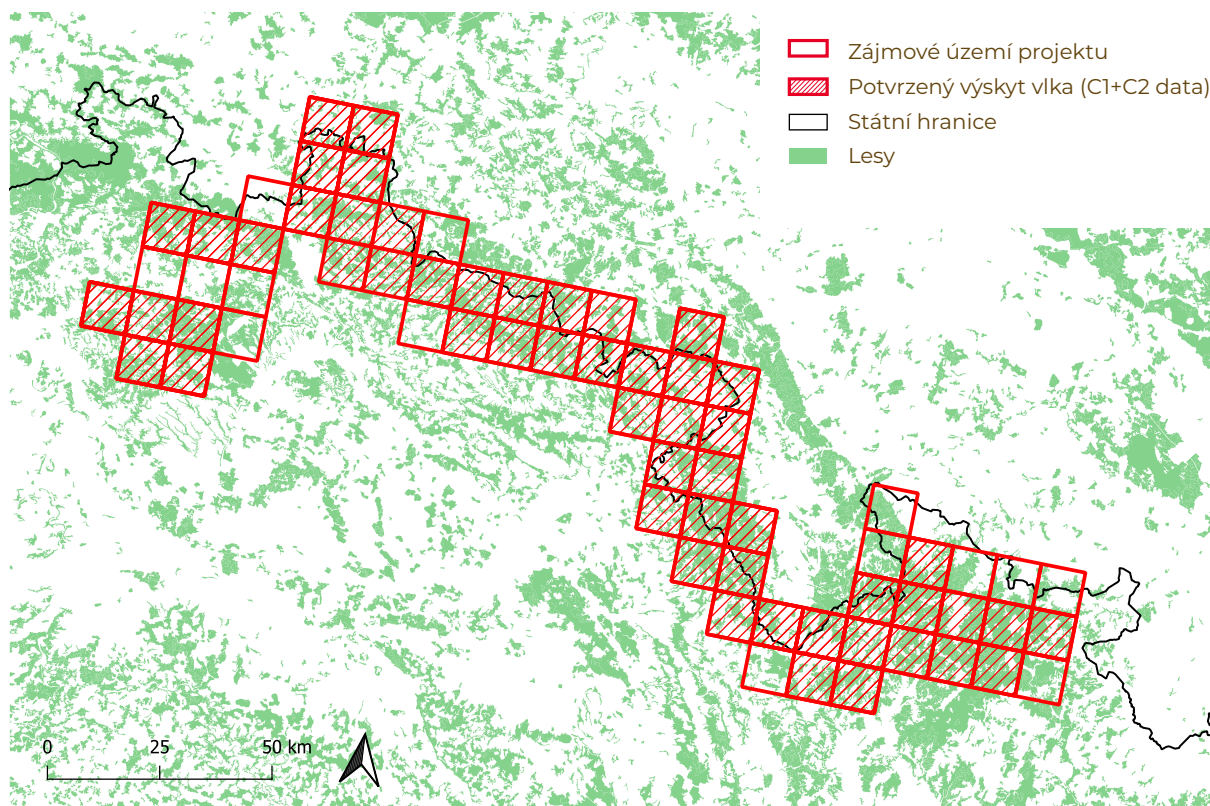

VÝSLEDKY

ROZŠÍŘENÍ VLKŮ

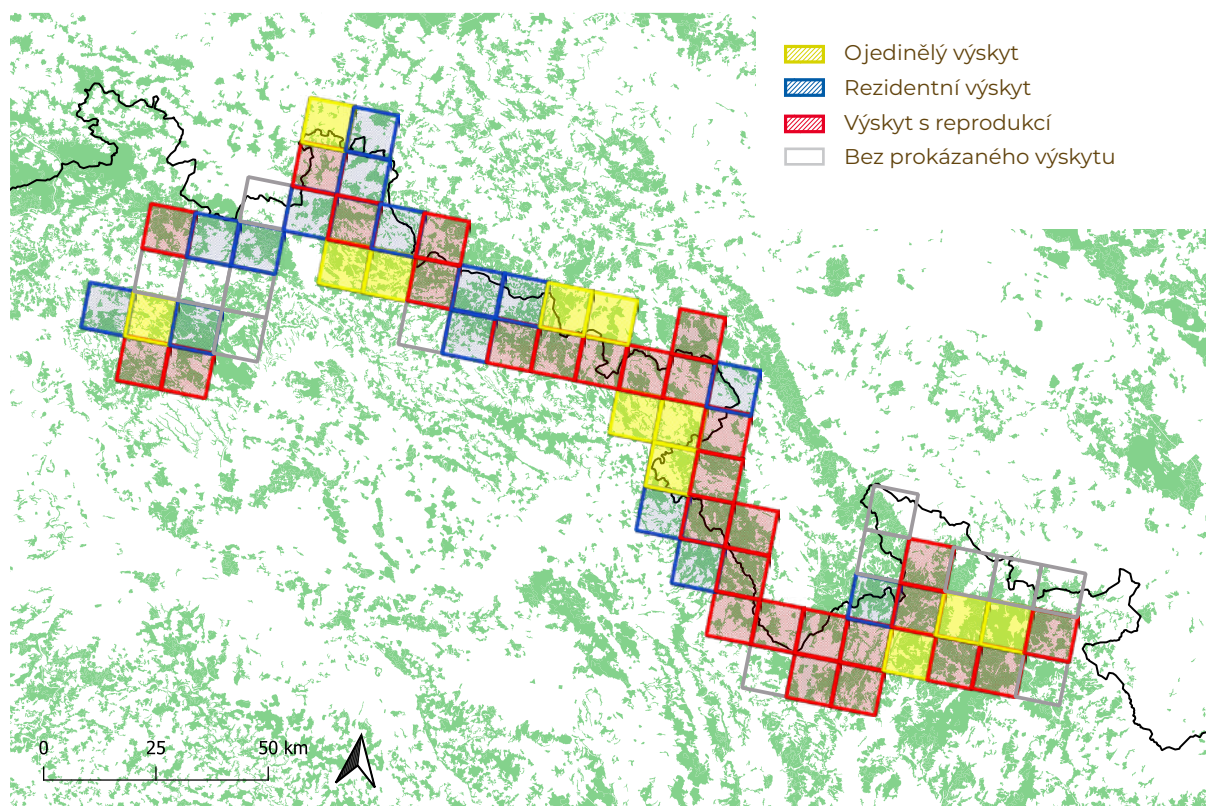
Výskyt vlků v mapovacích polích 10×10 km podařilo věrohodně prokázat daty kategorie C1 a C2 na 80 % sledovaného území.

POTVRZENÝ VÝSKYT VLKŮ ROCE 2025/2026

Rozmnožování nebo trvalý výskyt vlků byl prokázán na 63 % sledovaného území, na dalších 17 % byl zjištěn jen ojedinělý výskyt, 20 % mapovacích polí bylo bez prokázaného výskytu.

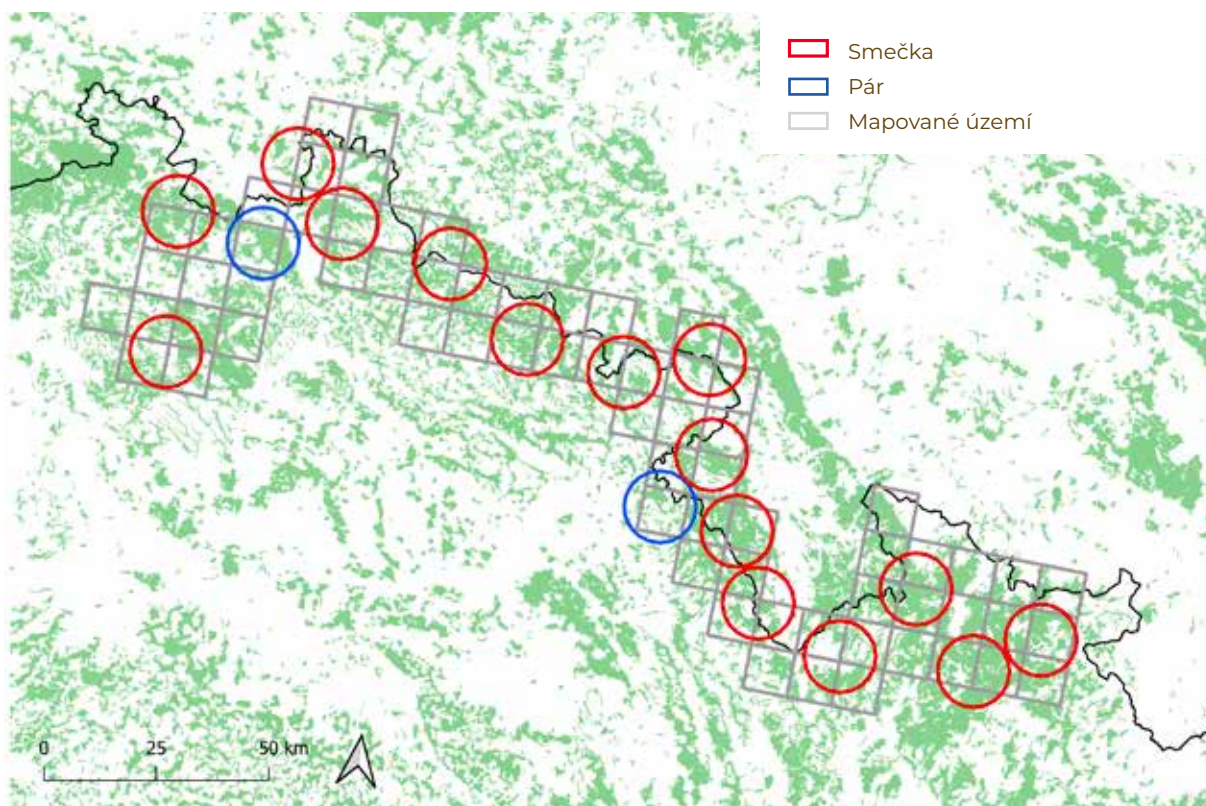
CHARAKTER VÝSKYTU VLKŮ VE ROCE 2025/2026

Detailní analýza dat umožnila na česko-polském pomezí prokázat 18 vlčích teritorií, z toho 16 smeček a dva páry. Minimální počty zaznamenaných vlků v jednotlivých teritoriích se pohybovaly od 2 do 11, v průměru jednu vlčí smečku tvořilo 6-7 vlků. Celkem se na

česko-polském pomezí pohybovalo minimálně 108 vlků, tyto počty však zahrnují i mláďata. Následující mapa zobrazuje schematické rozložení teritorií a minimální počty zaznamenaných jedinců.

POTVRZENÁ TERITORIA VLKA V ROCE 2025/2026

GENETICKÉ ANALÝZY

Během celého období monitoringu bylo získáno 280 vzorků, které byly podrobeny genetické analýze. Ve 171 případech (61 %) byl geneticky identifikován vlk, šest vzorků bylo určeno jako liška a jeden jako pes. U zbylých 102 vzorků (36,4 %) se nepodařilo získat genotyp. Celkem bylo zaznamenáno 61 různých jedinců ve 12 rozdílných teritoriích. Blízké příbuzenské vazby – tedy vztahy rodič-potomek nebo sourozence bylo možné odhalit v 10 různých smečkách. V těchto teritoriích jsme

tedy mohli rekonstruovat konkrétní rodičovské páry. Všichni jedinci pocházeli ze středoevropské (nížinné) populace s výjimkou dvou případů (teritorium Orlické hory jih a Janov), kdy analýzy jedince zařadily na rozhraní středoevropské a alpské populace. Ve sledovaném území nebyl zjištěn žádný vzorek hybrida vlka a psa. Výsledky mohou být upřesněny na základě analýz vzorků z území KRNAP a AOPK ČR (Jizerské hory).

TELEMETRIE

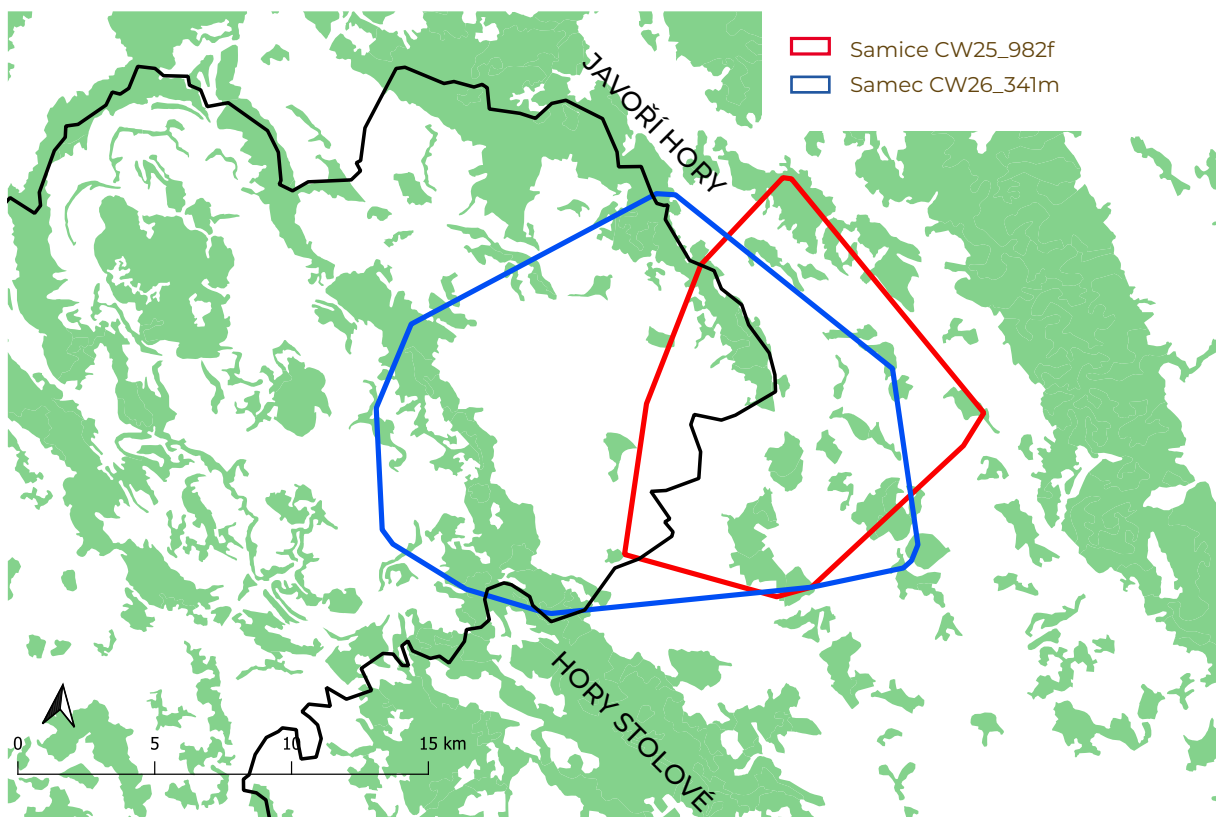
V březnu 2026 výzkumný tým Mendelovy univerzity v Brně nasadil telemetrické obojky dvěma vlkům: samici CW25_982f a samci CW26_341m. Vlčice je potomkem rodičovského páru z Javořích hor (CW24_917m x CW22_166f) a samec je potomkem z rodičovského páru z Českého Švýcarska.

Samec se během prvního měsíce sledování, spadajícího do vlčího roku 2025/2026, pohyboval na území zhruba 220 km² [5]. Deset dní se pohyboval v Broumovských stěnách, většinu času ale strávil ve východní části Javořích hor a navazujících horských celcích v Polsku. Samice obsáhla území zhruba 120 km² ve východní části Javořích hor a v polských pohořích, na území značně se překrývajícím se sledovaným samcem. Oba vlci v různých časech zavítali na krátkou návštěvu také

do Sovích hor, nacházejících se severně od Javořích hor v Polsku. Několik dní vlci odpočívali a pohybovali se společně. Jednou se podařilo v Javořích horách samce natočit na fotopast společně s třínohou vlčicí (CW22_166f, matkou sledované samice CW25_982f).

Předběžné vyhodnocení prvního měsíce sledování ukázalo, že oba vlci využívají především lesní prostředí: 77–78 % zafixovaných souřadnic spadalo do lesa, 11–14 % bylo zmapováno na loukách a 11–12 % na orné (zemědělské) půdě [6]. V nočních hodinách ale trasy samce občas vedly v blízkosti zastavěného území. V některých případech si zvíře zřejmě zkracovalo cestu přes obce, což je běžné chování vlků pozorované i v jiných oblastech ve chvílích, kdy se ve venkovním prostředí nepohybují lidé.

PROSTOROVÁ AKTIVITA TELEMETRICKY SLEDOVANÝCH VLKŮ

VÝSLEDKY POTRAVNÍCH ANALÝZ

Celkem bylo analyzováno 622 vzorků z devíti oblastí. Dalších osm vzorků bylo z analýzy vyřazeno ještě před samotným zpracováním z důvodu možné záměny s liščím trusem. Z hlediska počtu složek živočišné potravy obsahovalo 65 vzorků dvě složky a šest vzorků tři složky. Ve všech ostatních vzorcích byla zjištěna pouze jedna složka živočišné potravy. U dvou vzorků se tuto složku nepodařilo určit. Kromě toho byly ve dvou vzorcích nalezeny zbytky peří, tři vzorky z Králického Sněžníku obsahovaly téměř výhradně borůvky a ve dvou vzorcích byly zaznamenány také zbytky plastových obalů. V několika vzorcích se nacházelo také menší množství pravděpodobně vlčích chlupů, které mohly být pozřeny při čištění srsti.

Naprostou většinu vlčího jídelníčku na česko-polském pohraničí představovala volně žijící zvířata, která tvořila 98 % celkové zkonsumované biomasy. Hospodářská zvířata, převážně ovce, představovala zbývající 2 %. V pěti oblastech nebyla v potravě vlků zaznamenána vůbec. Jejich zastoupení se pohybovalo kolem 3 % na Frýdlantsku, Králickém Sněžníku a v Orlických horách. Nejvyšší zastoupení hospodářských zvířat bylo zaznamenáno na Broumovsku (6,9 %).

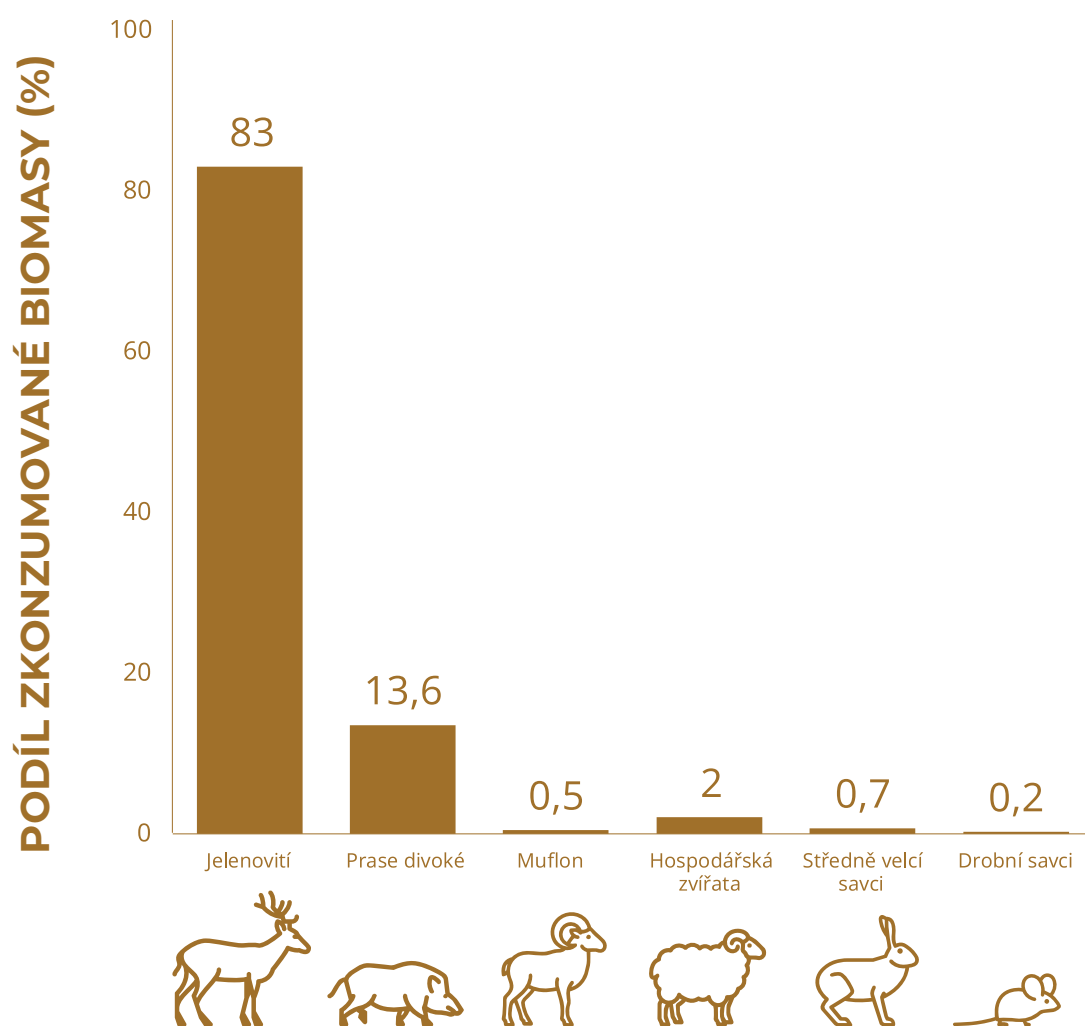
Hlavní složkou potravy vlků byli jelenovití, kteří představovali 83 % celkové zkonsumované biomasy.

U části jelenovitých se nepodařilo určit druh, přičemž podíl neurčených jelenovitých dosáhl 40,9 %. Daněk evropský se vyskytuje pouze v některých částech sledovaného území, a proto byl zaznamenán pouze ve vzorcích z Kokořínska. Jeho podíl na celkové zkonsumované biomase činil 0,7 %. Zastoupení srnce obecného a jelena evropského se mezi jednotlivými oblastmi lišilo. Na Broumovsku a Frýdlantsku představoval větší část zkonsumované biomasy srnec obecný, zatímco v Jeseníkách, Orlických horách a na Králickém Sněžníku měl větší zastoupení jelen evropský.

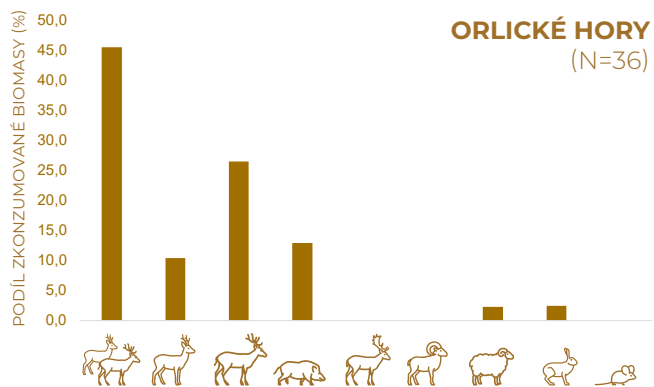
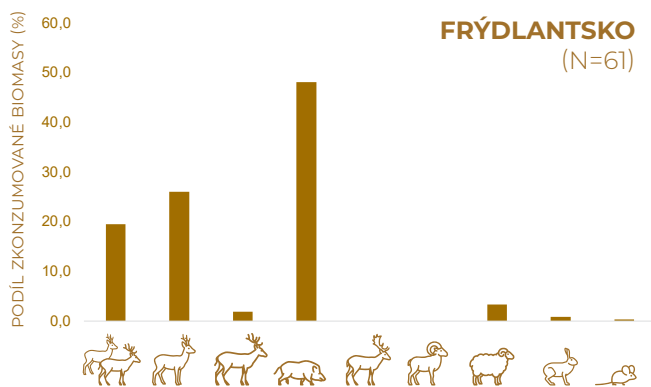
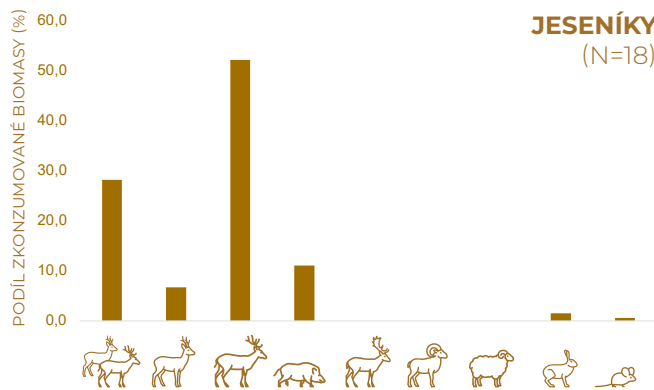
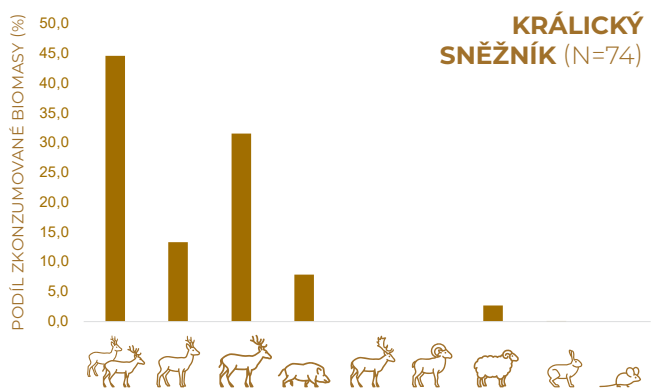
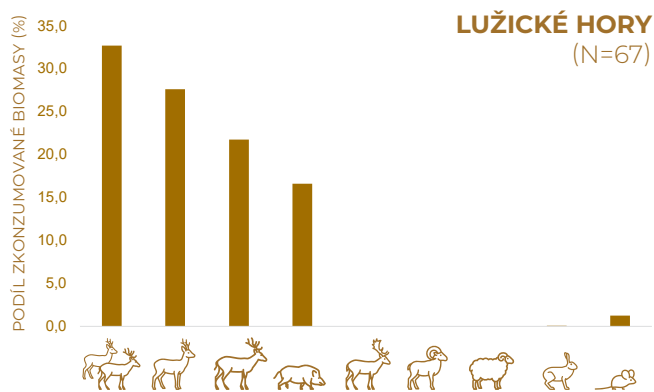
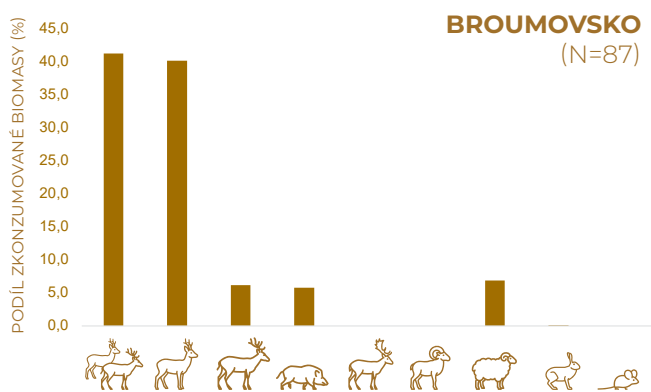
Další významnou složkou potravy bylo prase divoké, které představovalo 13,6 % celkové zkonsumované biomasy. Specifické bylo zejména Frýdlantsko, kde byl podíl prasete divokého na zkonsumované biomase nejvyšší ze všech sledovaných oblastí (48,1 %) a byl obdobný jako podíl všech jelenovitých.

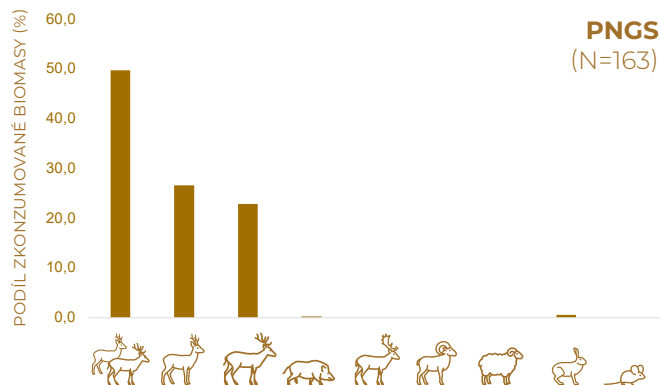
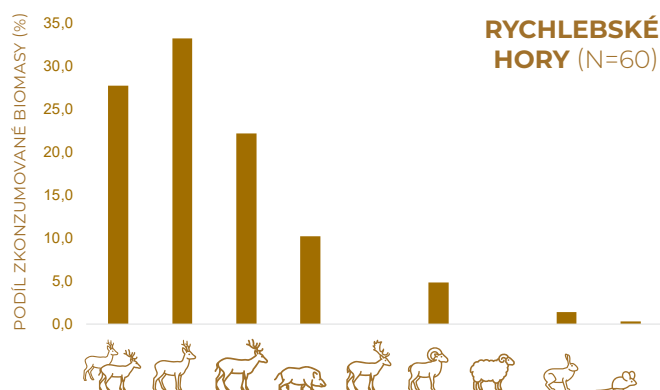
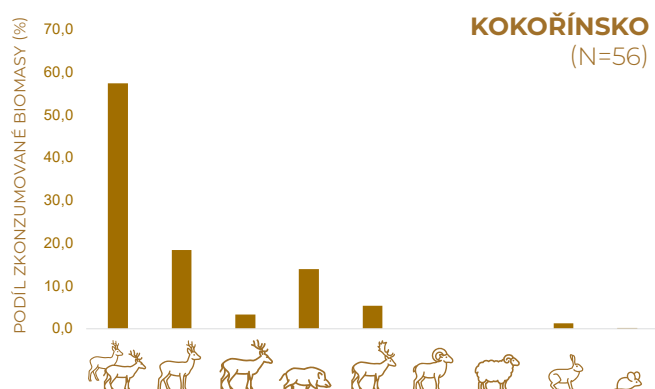
Z dalších volně žijících kopytníků byl zaznamenán muflon, který se vyskytuje pouze v části sledovaného území. Jeho podíl na celkové zkonsumované biomase činil 0,5 %.

Středně velcí savci, například zajíc polní a nutrie, představovali 0,7 % celkové zkonsumované biomasy. Drobní savci, reprezentovaní výhradně hlodavci, představovali 0,2 %.

JAK SE LIŠIL PODÍL ZKONZUMOVANÉ BIOMASY V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH?

LEGENDA

- Neurčení jelenovití
- Srnec
- Jelen
- Prase
- Daněk
- Muflon
- Hospodářská zvířata
- Středně velcí savci
- Drobní savci

POZNÁMKY A ZDROJE INFORMACÍ

[1] Vorel, A., Kadlec, I., Toulec, T., Selimovic, A., Horníček, J., Vojtěch, O., Mokřý, J., Pavlačík, L., Arnold, W., Cornils, J., Kutal, M., Duřa, M., Žák, L., & Barták, V. (2024). Home range and habitat selection of wolves recolonising central European human-dominated landscapes. *Wildlife Biology*, 2024(6), e01245. <https://doi.org/10.1002/wlb3.01245>

[2] Hulva, P., Collet, S., Baránková, L., Valentová, K., Šrutová, J., Bauer, H., Gahbauer, M., Mokřý, J., Romportl, D., Smith, A. F., Vorel, A., Zýka, V., Nowak, C., Černá Bolfíková, B., & Heurich, M. (2024). Genetic admixture between Central European and Alpine wolf populations. *Wildlife Biology*, 2024(6), e01281. <https://doi.org/10.1002/wlb3.01281>

[3] Nowak, S., & Mysłajek, R. W. (2016). Wolf recovery and population dynamics in Western Poland, 2001–2012. *Mammal Research*, 61(2), 83–98. <https://doi.org/10.1007/s13364-016-0263-3>

[4] Reinhardt, I., Kluth, G., Nowak, C., Szentiks, C. A., Krone, O., Ansorge, H., & Mueller, T. (2019). Military training areas facilitate the recolonization of wolves in Germany. *Conservation Letters*, 12(3), e12635. <https://doi.org/10.1111/conl.12635>

[5] Území, na kterém se vlk pohybuje, bylo určenou metodou 95 % MCP (minimální konvexní polygon), kdy bylo odstraněno 5 % nejodlehlejších souřadnic a zbývající okrajové body spojeny do mnohoúhelníku. Jedná se o jednu z nejčastěji používaných metod pro určení domovských okrsků v ekologii. Jsou známy i jiné metody, které budou pro porovnání využity po delším období sledování zvířat.

[6] Pro klasifikaci typů prostředí byla využita vrstva ESA WorldCover, založená na satelitních datech z roku 2020 a 2021 v rozlišení 10 m. Více na <https://esa-worldcover.org>

